

F U N G U S

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE NEDERLANDSCHE MYCOLOGISCHE
VEREENIGING

LEDENLIJST

BESTUUR

- T. A. C. Schoevers, Voorzitter, Nassauweg 28, Wageningen.
Ir. A. C. S. Schweers, Onder-Voorzitter, Van Oldenbarneveltstraat 40,
Nijmegen.
J. P. S. Smit, Secretaresse, Wanningstraat 13, Amsterdam (Z.)
J. R. Müller, Penningmeester, Molenlaan 3, Heemstede. Postgiro 90902 op
naam Penningmeester Ned. Myc. Ver.
Dr. H. A. A. van der Lek, Bibliothecaris, Zoomweg 10, Wageningen.

CONSERVATOR

- J. S. Zaneveld, Ericalaan 12, Leiderdorp.

CONSULS

Friesland, Groningen, Drente.

- G. D. Swanenburg de Veye, Aekade 19, Veendam.

Noord-Holland.

- A. van Luyk, Marisstraat 18, Baarn.
Dr. E. Kits van Waveren, Binnengasthuis, Grimburgwal, Amsterdam
(C.).
G. L. van Eyndhoven, Eindhovenstraat 36, Haarlem.
J. R. Müller, Molenlaan 3, Heemstede.

Zuid-Holland.

- Mevr. M. R. S. Boetje-van Ruyven, Mesdagstraat 27, 's-Gravenhage.
H. S. C. Huysman, Duchattelstraat 5, 's-Gravenhage.
Mej. S. de Lint, Copernicuslaan 139, 's-Gravenhage.

Utrecht.

- Dr. A. F. M. Reynders, Kapelweg 140, Amersfoort.

Gelderland.

- Dr. A. J. P. Oort, Ericalaan 5, Wageningen.
Dr. N. G. Kam, Wassenaar.
Dr. H. A. A. van der Lek, Zoomweg 10, Wageningen.
Ir. A. C. S. Schweers, Van Oldenbarneveltstraat 40, Nijmegen.

Overijsel.

- J. B. Bernink, Natura Docet, Denekamp.
P. J. A. J. Meulemeester, Diezerstraat 10, Zwolle.

Limburg.

C. Ph. Verschueren, Kapellerlaan 25, Roermond.

Noord-Brabant.

Frater Wilhadus, Gasthuisstraat 68, Tilburg.

EERELEDEN

Joh. Ruys, Rue du Luxembourg 16, Brussel.

P. J. A. J. Meulemeester, Diezerstraat 10, Zwolle.

DONATEURS

Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. 's-Gravenhage, secr. mej. M. Tadema, A.

Goedkooplaan 95, 's-Gravenhage.

Teyler's Stichting, Haarlem.

GEWONE LEDEN

Albers, Mej. W., Pijnboomstraat 12, 's-Gravenhage.

Baas, J., Sinthenstraat 15, Deventer.

Bakker, K., Van der Heimstraat 11, Delft.

Bantjes, Dr. J. G., Staringstraat 11, Nijmegen.

Basenaus-Bernards, Mevr. M. A., Apeldoornsche weg 244, Arnhem.

Bauer, L., Trompstraat 128, 's-Gravenhage.

Beeger, Mr. G. W., Albertus Perkstraat 63, Hilversum.

Berendsen, K. A., Het Loo bij Apeldoorn, *Correspondent*.

Berkhout, Prof. Dr. A. H., Immenhof, Bennekom.

Beukema, Dr. T. R., Parklaan 11, Hoogezand.

Bibliotheek Landbouw Hoogeschool, Wageningen.

Boedijn, Prof. Dr. K., Van Limburg Stirumweg 10, Buitenzorg, Java.

Boelens, W., Paul Krugerstraat 48, Hengelo (O.).

Boetje-Van Ruyven, Mevr. M. R. S., Mesdagstraat 27, 's-Gravenhage. consul
(*Agaricaceae*).

Bouwens, Mej. H., Huize De Zandkuil, Berg en Dalsche weg 371, Nijmegen.

Bouwman, Mej. J., Statensingel 546, Rotterdam (C.).

Bredius, J. C. H. A., Utrechtsche weg 45, Zeist.

Bremmer, H., Markt 35, Eindhoven.

Broekhuizen, Dr. S., Pijnackersche weg E 246, Delft.

Broeksmit, Dr. T., Burchtlaan 16, Wassenaar.

Brouwer, F. I., Poorthofweg 13, Haren (Gr.).

Brouwer-Doornveld, Mevr. N., Boerhavelaan 19, Leiden.

Bruins-Van der Hoop, Mevr. A. C., Konijnenlaan 42, Wassenaar.

Bruijn, Mej. H. L. G. de, Hinkeloordsche weg 5, Wageningen.

Bunschoten, Mej. Dr. G. E., Nic. Beetslaan 28, Baarn.

Burkom, Dr. Joh. H. van, Adelheidstraat 227, 's-Gravenhage.

Caselli, C., Lindenlaan 30, Valkenburg (Limburg).

Clerx, J. F., Boschlaan 40, Ginneken.

Coert, Dr. H. J., Willem Frederiklaan 20, 's-Gravenhage.

Cordes-Royer, Mevr. H., De Hoppenhof, Laag Keppel.

Daams, J., Groote Berg 7, Eindhoven.

Dekker, Mr. J. W., Bazarstraat 20, 's-Gravenhage.

Destrée, Mej. C. E., Home Élise, 65 Rue du Collège, Ixelles, België.

Docters van Leeuwen, Prof. Dr. W. M., Bergweg 159a, Leersum.

Doets, C., Prof. Poelstraat 19, Hilversum.

Dolk, G., Voorschoterlaan 47, Rotterdam (O.).

Donk, Dr. M. A., H.B.S.straat 24, Soerabaja (Java). (*Basidiomycetae*,
Aphyllaphoraceae).

Doyer, Mej. Dr. L. C., Stationsstraat 21a, Wageningen.

Druijvesteyn, Mej. W., Linnaeuslaan 14, Haarlem.

Dubuy, Mej. J., Kinderhuissingel 2, Haarlem.

Dusseldorp-Ruys, Mevr. van, Rijksstraatweg 247, Wassenaar.

Dijk, W. van, Julianalaan 66, Overveen.

Endt, H. G. van, Biltstraat 100, Utrecht.

Erp Taalman Kip, M. J. van, Statensingel 193a, Rotterdam (C.).

Everwijn, D. C., huize Den Bosch, Brummen.

Eijk, Ir. H. H. W. van, Ceintuurbaan 2, Deventer.

Eyndhoven, G. L. van, Eindhovenstraat 36, Haarlem. (*Geastrum*,
Myriostoma, *Astraeus*, *Tulostoma* en verwante genera), Consul.

Fasbender, Dr. A., Bussumerweg 119, Huizen (N.H.).

Florschütz, Mr. F., Enkweg 37, Velp (G.).

Fockema Andreae, Mr. J. P., Soestdijksche weg 28 noord, Bilthoven.

Formijne, Dr. P., Banstraat 62^m, Amsterdam (Z.).

Gelder, J. G. van, Hunzestraat 45ⁿ, Amsterdam (Z.).

Graaf, Dr. H. de, Karmelweg 6c, Rotterdam (O.).

Gremmen, J., Hasebroekstraat 55^m, Amsterdam-W. (student-lid).

Grinten, Mevr. Dr. P. van der, Maasloo, Venlo.

Groeneweg, A., Wilhelminastraat 95, Doetinchem.

Haafkens, F. E. M., Koningslaan 22, Utrecht.

Haak, Dr. A., Sweelinckstraat 136, 's-Gravenhage.

Hartman-Maas Geesteranus, Mevr. A., Teylingerhoutlaan 3, Wassenaar.

Heilbronn, Prof. Dr. A., Nebatat, Fen Fakultesi, Istanbul Universitesi,
Istanbul (Turkije). *Correspondent*.

Herwijnen, A. van, Sint Pancras.

Heyn, Dr. A. N. J., Djocjokarta, Java.

Heyting, L. C., Frankenslag 108, 's-Gravenhage.

Hirsch, H., Triumfelderstrasse 17, Halle (Saale) Duitschland.

Hof, Mej. Dr. M., Lohengrinstraat 18, 's-Gravenhage (post Loosduinen).

Hogeslag, H. J., Laareschsingel 95, Enschede.

Hoogcarspel-Folkersma, Mevr. A., „de Hanekam“, Driewegenweg, Putten
(G.).

Hoogeveen, s.j., E. J. V. M., Berg en Dalsche weg 81, Nijmegen.

Hoven-Thomson, Mevr. J. v. d., Minervalaan 42, Amsterdam (Z.).

Houten, J. G. ten, vezelonderneming Pangoongredjo, halte Kepadjen,
Malang, Java.

Hudig, dames, Nieuwe Binnenweg 130, Rotterdam (C.).

Hueck, H. J., Vierambachtstraat 12a, Rotterdam (W.).

Huysman, H. S. C., Duchattelstraat 5, 's-Gravenhage. (*Agaricaceae*), Consul.

Ingen Schouten, W. van, Emmastraat 37, Arnhem.

Jelier, F. P., Groote Visscher ijstraat 19a, Rotterdam (W.).

Jongmans, Prof. Dr W. J., Geerstraat 85a, Heerlen.

Kaal, J., Oosteinde 106, Wormer (jun. lid).

Kam, Dr. N. G., Wassenaar, Consul.

Kersbergen, Mej. H., Koninginneweg 1, Haarlem.

Klein, H., Voorstraat 2, Utrecht.

Klein, R., Beetslaan 59, Rijswijk.
 Kleijn, H., Noorder Amstellaan 83, Amsterdam (Z.).
 Kluyver, Prof. Dr. A. J., Nieuwe laan 3, Delft.
 Kock, Dr. A. C. de, Larixlaan 34, 's-Gravenhage.
 Koopmans, Dr. J., Statenlaan 61, 's-Gravenhage.
 Kregten, T. O. van, Seinpostduin 28, Scheveningen.
 Kruseman Jr., Dr. G., Jac. Obrechtstraat 16, Amsterdam (Z.).
 Laan, H. J. van der, Driehuizerkerkweg 3, Velzen (N.H.).
 Laar-van der Meer, Dr. J. H. H. van der, Hommerterweg 43, Amstenrade
 (L.).
 Lanjouw, Dr. J., Museum Lange Nieuwstraat 106, Utrecht.
 Ledeboer, Mej. Dr. M. S. J., Javalaan 6, Baarn.
 Leendertz, Ir. K., proefstation voor zaadcontrole, Wageningen.
 Lek, Dr. H. A. A. van der, Zoomweg 10, Wageningen, Bibliothec. Consul.
 Lens, Mej. A. D., Biltstraat 24bis, Utrecht.
 Lewin, G. A., de Duinsche Hoeve, Rosmalen.
 Leyden, H. E. van, Adr. Goedkooplaan 111, 's-Gravenhage.
 Ligtenberg, P. C., Wilhelminastraat 84, Ginneken.
 Lint, Mej. S. de, Copernicuslaan 139, 's-Gravenhage, Consul.
 Löhnis, Mej. Dr. M. P., Nassauweg 20, Wageningen.
 Lok, A. J., Appelsga.
 Lütjeharms, Dr. W. J., Dep. van Plantkunde, Universiteitscollege van die
 O.V.S. Bloemfontein, Zuid-Afrika.
 Luyk, A. van, Marisstraat 18, Baarn (*Schimmels en Ascomycetae*), Consul.
 Maas Geesteranus, Mej. S. W., Flatgebouw Zeestraat, 's-Gravenhage.
 Maas-van der Meulen, Mevr. E., Grundellaan 24, Hengelo (O.).
 Meerwijk, A. van, Aloysiuslaan 13, Vught.
 Menalda, Dr. F. A., Vondellaan 32, Aerdenhout.
 Mesdag-Spier, Mevr. M. T. van, Emmalaan 28, Utrecht.
 Meulemeester, P., Kromme Nieuwe Gracht 30, Utrecht (stud. lid).
 Meulen, Dr. J. H. van der, Petrea, Wapenveld.
 Meijer, M. G. J., Weemenstraat 3, Hengelo (O.), *Correspondent*.
 Middelhoek, A., Dahliastraat 117, Enschede.
 Mulder, Mej. M. J., Bowlespark 6, Wageningen.
 Müller, J. R., Molenlaan 3, Heemstede (*Saprolognia, Houtzwammen,*
Boleten), Penn.-Consul.
 Müller, P. C., Raamsingel 12, Haarlem.
 Nahuys, Jhr. Mr. G. A. A., Koepoordijk A 13, Doesburg.
 Nannenga, E. T., Lange Twijnstraat 15bis, Utrecht (*Lycoperdaceae*).
 Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. Amersfoort, Secr. esse: Mevr. R. C. M. Veenstra-
 van Eck, Anna Paulownalaan 6, Amersfoort.
 Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. Amsterdam, Secr. esse: Mej. G. van Es, Cort van
 der Lindenstraat 31, Amsterdam (Z.).
 Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. Breda, Secr.: A. L. C. A. van Nijnanten,
 Koninginnestraat 80, Breda.
 Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. Groningen, Secr. esse: Mej. Dr. D. J. W. Pool,
 Nassauplein 23a, Groningen.
 Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. Hengelo, Secr.: D. M. Semler, Berendinastraat 15,
 Hengelo (O.).
 Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. Nijmegen, Secr.: W. J. Broers, St. Annastraat 164,
 Nijmegen.

Ned. Nat. Hist. Ver., Afd. Rotterdam, secr.: J. M. Kalkman, Werkhoefstraat 3, Rotterdam (W.).

Neyzen, Mej. N., Anna van Burenstraat 35, 's-Gravenhage (student-lid).

Offerhaus, Mej. C.S.W.C.E., Groothertoginnelaan 154, 's-Gravenhage.

Oort, Dr A. J. P., Ericalaan 5, Wageningen (*Mycena*), Consul.

Opstelten, Mej. C. E. J., Vuchterstraat 52, 's-Hertogenbosch.

Oyen-Goethals, Mevr. M. C. van, Groenekansche dijk, Groenekan bij Utrecht.

Pavord Smits, Mej. H. C. van de, Stadhouderslaan 22, Leiden. *Correspondente*.

Plancken, D. A. M. G., Oisterwijk.

Plantenziektenkundige Dienst, Wageningen.

Ploeg, A. van der, Julianalaan 43, Hoofddorp.

Poelermans, F., Diepstraat 91, Antwerpen, *Correspondent*.

Post, L., Konijnenwal 9, Tiel.

Pulle, Prof. Dr. A., Javalaan 5, Baarn.

Quanjer, Prof. Dr. H. M., Lawicksche Allee 13, Wageningen.

Rant, Dr. A., Huize Verona, Tjikeumeuh 80, Buitenzorg, Java.

Reesink, Mej. E. J., Donkere laan 8, Zeist.

Reuvekamp Jr., W. J., Nieuwstraat 73, Deventer.

Reynders, Dr. A. F. M., Kapelweg 140, Amersfoort (Ontwikkeling van *Basidiocarpen* en *Agaricales*), Consul.

Roest, Mevr. L. C. M., Vondellaan 4, Baarn.

Ronde, J. N. de, Van der Leelaan, Doorn.

Royal Botanical Gardens, Library, Kew (Engeland).

Ruinen-De Vos, Mevr. H. N., Velperweg 145g, Arnhem.

Rijn, K. van, Schiestraat 51, 's-Gravenhage (student-lid).

Saetrang, Mej. J. N., Nassaulaan 45e, Baarn.

Sambeek, M. J. van, Hengelosche straat, Enschede.

Schaad, J. H., Veenstraat 19, Zwolle.

Schaake-Verkozen, C., Loosdrechtsche weg 140, Hilversum.

Schaik, G. A. van, Verspronckweg 100, Haarlem.

Schoevers, T. A. C., Nassauweg 28, Wageningen (*Phytopathologie*), Voorz.

Schultz, Ir. E. W., Pengok 1, Djokjakarta, Java.

Schweers, Ir. A. C. S., Van Oldenbarneveltstraat 40, Nijmegen (*Pezizeae, Helvellaceae, Brandplekzwammen*), Onder-Voorz., Consul.

Selhorst, G., Bürgern. Peecklaan 252, Schoorl.

Siegers, Mevr., Minister Nelissenstraat 44, Breda.

Sloff, J. G., Halstersche weg E 84, Bergen op Zoom.

Smedt, Ir. R. D. de, Deurle bij Gent (België).

Smit, Mej. J. P. S., Wanningstraat 13, Amsterdam (Z.), Secr.esse. Smith, W., B 130, Wildervank.

Smits Jr., W. F., Veenweg 74, Deventer (*Pezizeae, Helvellaceae, Brandplekzwammen*).

Soeren, W. G. J. van, Rivierenlaan 210, Amsterdam (Z.).

Sölner, Mr. J. B., Proosdijstraat 2, Zutphen.

Someren, G. R. van, Van Imhoffstraat 4, 's-Gravenhage.

Spaarkas, N.V., Rokin 92-94-96, Amsterdam (C.).

Spierenburg, Mej. D., Englaan, Wageningen.

Stadt, Mej. W. B. van de, Molenstraat 8, Lochem.

Stehouwer-Weijerse, Mevr. C., Middenhoeve, Rodenburg.
 Stein, J. A. von, Boschhut, Brediusweg 2, Naarden.
 Stephens, Miss E. L., Botanical Department, Cape Town, South Africa.
 Steup, Ir. F. K., Makassar (Celebes).
 Stolk, Mej. J. A. R. van, Coburg, Huis ter Heide.
 Stomps, Prof. Dr. Th. J., Plantage Middenlaan 7, Amsterdam (C.).
 Struve-Reuvers, Mevr. E., Laan van N.O. einde 139, Voorburg.
 Swanenburg de Veye, G.D., Aekade 19, Veendam (*Agaricaceae*), Consul.
 Talma, Mej. Dr. E. G. C., Sophiastraat 14, Zwolle.
 Terwindt, Mej. J. A. L., Eusebius buitensingel 34, Arnhem.
 Thijsse, Dr. J. P., villa Binnenduin, Bloemendaal.
 Tydeman-Ver Loren van Themaat, Mevr. Wed. J. M., De Blauwe Kamer,
 Ginneken.
 Uffellie, O. F., Stort Zuid 24, Amersfoort.
 Vening Meinesz, Prof. Dr. Ir. F. A., Potgieterlaan, Amersfoort.
 Vening Meinesz-Van Hall, Mevr. H., Popelhof, Bentveldsche weg 101,
 Aerdenhout.
 Verschueren, C. Ph., Kapellerlaan 25, Roermond, Consul.
 Verver, Mevr. L. J., Nassau Odijkstraat 47, 's-Gravenhage.
 Vervloet, Ir. A. W., Diezerstraat 93, Zwolle.
 Vinkenborg, J., Duivelandsche straat 69, Scheveningen.
 Visser-Roelofs, Mevr. N. de, de Denheim, Bloemendaal.
 Vloten, Dr. H. van, Belmontelaan 5, Wageningen (*Armillaria mellea*).
 Vries, Mej. A. de, Jordensstraat 50, Haarlem.
 Vries, G. A. de, Faas Eliaslaan 21, Baarn (student-lid).
 Wal, J. L. van der, Staringstraat 11, Nijmegen.
 Waveren, Dr. E. Kits van, Koninginneweg 136, Amsterdam (Z.), Consul.
 Westerdijk, Prof. Dr. Joh., Javalaan 4, Baarn.
 Wette, W. H. de, huize De Patrijs, Huizen (N.-H.).
 Weverling, J. A., Abrikozenplein 10, Den Haag.
 Wichers Wierdsma, Mej. F. M., Domburg.
 Wilhadus, (P. M. Roovers), frater, Gasthuisstraat 68, Tilburg, Consul.
 Wilten, W., Algemeer 21a, Bennekom.
 Wolff, Mej. H., Da Costalaan 14, Bussum.
 Wijk, Dr. R. van der, Goeman Borgesiuslaan 20, Helpman (Gr.).
 Zaneveld, J. S., Ericalaan 12, Leiderdorp (*Laboulbeniaceae*).
 Zee-Kruseman, Mevr. M. van der, Roerstraat 76ⁿ, Amsterdam (Z.).
 Zinderen Bakker, Dr. E. M. van, Jachtlaan 38, Apeldoorn.
 Zijm, Mej. A. G., 't Heihuis, Mook.

HUISGENOOT-LEDEN

Beeger-Franck, Mevr. S. A., Albert Perkstraat 63, Hilversum.
 Beeger, Mej. A. G., Albert Perkstraat 63, Hilversum.
 Beukema-Goudsmit, Mevr. M., Parklaan 11, Hoogeveen.
 Bruijn, Mej. A. C. de, Hinkeloordsche weg 5, Wageningen.
 Höfling, Mej. A. H., Veenweg 74, Deventer.
 Huysman-Stroeve, Mevr. L. W., Duchattelstraat 5, 's-Gravenhage.
 Roest, Ir. J. F., Vondellaan 4, Baarn.
 Uffellie-Vrolijk, Mevr. H. G., 't Stort Zuid 24, Amersfoort.
 Vries-De Haan, Mevr. A. de, Jordensstraat 50, Haarlem.

ENKELE MERKWAARDIGE PARASIETEN VAN PADDESTOELEN

Hoewel het niet de gewoonte is om in Fungus veel aandacht te besteden aan het rijk der microscopische Fungi imperfecti, mag ik misschien een uitzondering maken voor een paar parasieten van paddestoelen, die de mycoloog op zijn excursies wel eens kan ontmoeten.

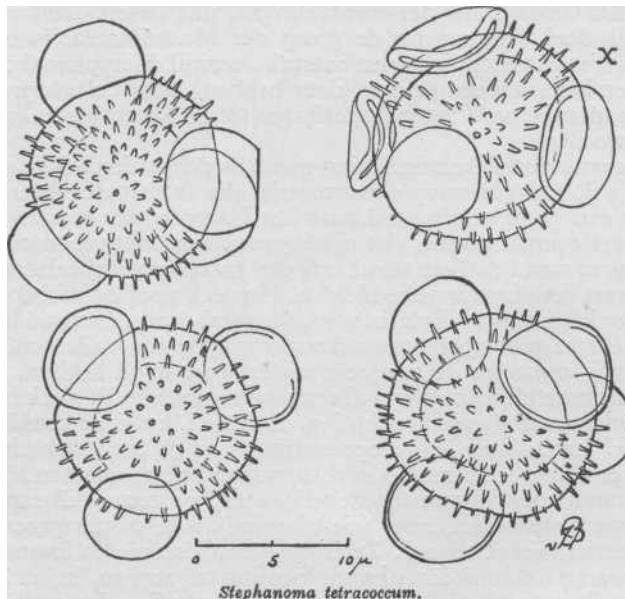
Tot de Fungi imperfecti worden gerekend alle zwammen, waarvan asci of basidiën niet bekend zijn en die niet tot de wierzwammen of Phycomyceten behoren. De eindeloze verzameling van deze schimmels is op zeer kunstmatige wijze ingedeeld naar de eigenschappen der konidiën en naar de bouw der eventuele vruchtlichamen. De parasieten, waarop ik doel, behoren tot de groep der Mucedinaceae, waarbij de konidiën niet in vruchtlichamen ontstaan, terwijl de hyphen, konidiëndragers en konidiën een heldere kleur hebben. Door cultuurproeven is gebleken, dat zeer vele dezer Imperfecten tot de Ascomyceten gerekend moeten worden.

Mijn eerste goede kennismaking met één der schimmels, die ik bespreken wil, had plaats op een excursie, die ik met den heer A. van Luyk in een Septembermaand naar het Naardermeer maakte. In een terrein met overgangsveen, dat rijk begroeid was met veenmos, riet en moerasvaren vond de heer van Luyk een zwam, die wij eerst voor een klein, zwart geweizwammetje hielden. Het leek alsof de witbepoederde top de konidiën van de Xylaria in groot aantal droeg. Het paddestoeltje groeide echter niet op hout en daarom volgde een nader onderzoek, waarbij wij vaststelden een mooie vondst gedaan te hebben. Op een paar oude vruchtlichamen van *Geoglossum glabrum* P. bleek het witte mycelium van een parasiet te groeien, die kleine, hyaliene konidiën produceerde. Later kleurde de oppervlakte van de aardtong zich geel, doordat er een groot aantal gele chlamydosporen op ontstonden. Deze sporen waren voorzien van een stekelige episporie, terwijl elke spore vier grote, lege nevencellen droeg (zie tekening). Alle cultuurproeven met de schimmel mislukten mij. Zelfs op gesteriliseerde en levende aardtongen waren de konidiën niet tot kieming te brengen. In het Soesterveen had ik voor dit doel enkele exemplaren van *Geoglossum hirsutum* gevonden. De schimmel werd toen beschreven als *Stephanoma tetracoccum spec. nov.*, daar de kenmerken met geen der bekende vormen overeenkwamen. Tot het genus *Stephanoma* horen enkele zeer dubieuze soorten. De enige, goed beschreven soort is waarschijnlijk *S. strigosum* Wallr., een parasietje van het bekende bekerzwammetje *Lachnea hemisphaerica*. De gladwandige, gele chlamydosporen van deze fungus dragen 6—8 halfbolvormige, hyaliene nevencellen. Daarnaast zijn ook nog hyaliene konidiën bekend. Infectieproeven met deze schimmel zijn volgens Corda gelukt.

De *Stephanoma*'s was ik al weer bijna vergeten, toen ik een studie van de Amerikaanse mycoloog Howell in handen kreeg, die cultuurproeven had gedaan met ... *Stephanoma tetracoccum*. Howell ontving de fungus van Dr Linder, die de soort isoleerde van *Geoglossum Farlowii*. Deze merkwaardige vondst belicht weer eens goed de betrekkelijkheid van het begrip zeldzaamheid. Ik had zeker verwacht, dat dit parasietje van de toch ook niet zeer algemene aardtong, niet spoedig

weer gevonden zou worden. Nu men dit schimmeltje in Amerika op eenzelfde substraat gevonden heeft, kunnen we hierin één van de vele bewijzen zien van het „alles is overal” van Beyerinck.

Howell bestudeerde deze *Stephanoma* naar aanleiding van de overeenkomsten, die ze vertoont met een menselijke parasiet, *Histoplasma capsulatum* Darling, en met enkele paddestoelen-parasieten. De cultuur van al deze schimmels gelukte op aardappel-maltose-pepton-agar. De *Histoplasma* is de veroorzaker van een infectieuze ziekte, de „histoplasmosis”, die in Panama en de zuidelijke staten der Unie is geconstateerd. In de endotheelcellen en de kleine lymfe- en bloedcapillairen vond men bij



autopsie een invasie van gistachtige cellen. In cultuur maakt de schimmel mycelium en daarop ontstaan stekelige chlamydo-sporen, die gelijken op die van *Stephanoma tetracoccum*. De blaasachtige nevencellen ontbreken echter aan deze sporen. De uitsteeksels ontstaan op de aanvankelijk gladde sporenwand als eerst dunne, rekbare plekjes. Op deze plaatsen groeien later papillen naar buiten. Ten slotte worden deze uitsteeksels van het inwendige der spore afgescheiden door een nieuwe binnenste sporenwand. In deze chlamydo-sporen komen vetdruppels voor, die vroeger abusievelijk voor sporen zijn aangezien. Hierdoor ontstond een eindeloze verwarring in de nomenclatuur en taxonomie van deze schimmel. Nadat het organisme eerst was gehouden voor een protozo, plaatste men het later bij de sporenvormende gisten en daarna bij de anascosporogene gisten. Wij zien hier weer één van de zo vele en begrijpelijke vergissingen in de mycologie, waardoor het aantal synoniemen voortdurend groter wordt.

Naast deze *Histoplasma* onderzocht Howell ook *Sepedonium chrysospermum* (Buil.) Link., die ook veel overeenkomst bezit met *Stephanoma*. Ieder kent de in het eerst witte aanslag, die deze *Sepedonium* op boletenhoeden doet ontstaan. In dit witte mycelium vinden we in overvloed de ééncellige, hyaliene konidiën, die gevormd worden aan *Vorticillium*-achtige konidiëndragers. Later wordt de kleur der boletenhoed lichtgeel en dan is het mycelium dicht bezet met gele, stekelige chlamydosporen.

Bij zijn onderzoek van *Stephanoma tetracoccum* vond Howell, dat eerst 3 tot 6 uitwassen ontstonden aan de jonge chlamydosporen. Deze blazen werden daarna door wandjes van de spore afgescheiden en de inhoud der zo ontstane nevenscellen verdween. Daarna ontstonden de stekels aan het sporenoppervlak als bij *Sepedonium* en *Histoplasma*. De heldere konidiën nam Howell ook waar.

Van het op paddestoelen woekerende geslacht *Mycogone* werd door Howell de soort *perniciosa* Magnus onderzocht, die op *Stropharia* voorkomt. Ook bij deze soort komen naast de hyaliene konidiën stekelige chlamydosporen voor, die echter rusten op een basale cel met een enigszins ruw oppervlak. Énkele andere onderzochte schimmels wijken meer van dit type af.

Dit gehele onderzoek krijgt echter meer perspectief door de waarschijnlijkheid, dat de besproken schimmels alle behoren tot het *Ascomyceten*-geslacht *Hypomyces*. Bij dit op paddestoelen woekerende genus komen peritheciën voor, welke verscholen zitten in een wollig, wit of helder gekleurd mycelium. Zo behoort *Sepedonium chrysospermum* bij *Hypomyces chrysospermus* (Buil.) Tul., terwijl *Mycogone perniciosa* ook een *Hypomyces* tot ascusvorm heeft. Op *Geoglossum* is nu gevonden *Hypomyces Geoglossi* Ellis & Ev., zodat het waarschijnlijk is, dat dit de perfecte vorm is van *Stephanoma tetracoccum*. Howell doet dan ook deze suggestie aan de hand. Deze bewering moet natuurlijk door cultuurproeven bewezen worden. Vroeger was men er mede tevreden, dat men bij elkaar op een voedsterplant een *ascomyceet* en een *imperfect* vond, nu tracht men echter uit de *ascomyceet* de *imperfecte* vorm te kweken om hierdoor te bewijzen, dat de twee schimmels bijeen horen. Ik hoop daarom eens in het bezit te komen van levend materiaal van *Hypomyces Geoglossi*. Wie zieke aardtongen ontmoet, zal mij een groot genoegen doen door mij materiaal op te zenden. Bij het onderzoek van Howell is de verwantschap van *Histoplasma* nog niet duidelijk vastgesteld. In een volgende publicatie hoopt hij hierop nader in te gaan, nadat hij serologisch onderzoek heeft verricht.

Literatuur

Howell, A., Studies on *Histoplasma capsulatum* and similar form Species. — I Morphology and Development. *Mycologia*, Vol. XXXI, no. 2, 1939, 191—216.

Van Zinderen Bakker, E. M., *Stephanoma tetracoccum* spec. nov. *Annales Mycologici*. Vol. XXXII, no. 1/2, 1934, 101—104.

Apeldoorn.

E. M. VAN ZINDEREN BAKKER.

KLEINE GELE EN ROODE DISCO'S DER NEDERLANDSCHE FLORA (Vervolg)

	Naam in het algemeen volgens Rehm (Dr Rabenhorst's Kryptogamen Flora)	Kleur en doorsnede in mm van het Hymenium	Vindplaats en datum	Afmetingen in μ en ornament der waargenomen sporen	Bijzonderheden enz.
29	Tarzetta rapulum Cooke	Geel – 12	Bergen (N.H.), Sept. '34	Elliptisch, 12-18 x 4-5 glad	Gesteeld, op afvalhoop langs den weg. Par. weinig verdikt.
30	Cyathicula coronata Bull. (gele variëteit)	Geel – 3	Velp, Tent. N.M.V. '37 (Leg. Koornneef)	Langw.-spoelvormig, 18-24 x 4-5 glad	Gesteeld, st. lg 3 mm, rand getand, aan stengels van planten. Par. weinig verdikt
31	Peziza fructigenum Bull.	Geel - 4	Overal, herfst	Langw. elliptisch tot spoelvormig, 15-20 x 4-6 glad	Gesteeld, st. lg – 4 mm, op eikels, beukvruchten enz.

KLEINE BRUINE OF ZWARTE DISCO'S DER NEDERLANDSCHE FLORA

1	Selenaspora batava Heim-Mad.me Le Gal nov.gen. nov.spec.	Bruinzwart - 4	Epsen Bosch '35 en '36 herfst Leg. Smits en Schweers	Halvemaanvormig, 34-52 x 18-27 glad	Op mest, op brandplekjes. Zéér spaarzaam vertakt behaard. Par. iets verdikt.
2	Sphaerospora confusa Cooke	Bruin - 7	Epsen Bosch Nov. '37	Rond, - 15, glad	Zodenvormig groeiende, behaard. Par. verdikt.
3	Tricharia gilva Boud.	Grauwbruin-blauwig 2-4	Wieringermeerpolder, Juli '33 (Leg. Dr. Feekes & Schweers)	Elliptisch 15-16 x 8-11, glad	In holten en spleten van slootaluds (in de klei), buitenzijde geelbruin behaard. Par. dun.
4	Ciboria Sydowiana Rehm	Olijfbruin – 2 mm	Mook, Plasmolen, Sept. '37	Elliptisch 12-17 x 6-8 ongelijkzijdig, glad	Op nerven van eikenblad. Gesteeld. Rand v. haarvormige cellen. Par. dun.
5	Ciboria pyriformis Hedw.	Geelbruin - 4	Beugen (kruispunt), Aug. '37	Langw.elliptisch, 11-15 x 4-5,5	Gesteeld. St. lg – 6 mm. Op mosstengeltjes in moeras. Par. weinig verdikt met glinsterenden korreligen inhoud.
6	Rutstroemia firma Pers.	Roodbruin - 10	overall	Langw.-spoelvormig, 15-20 x 4-5 gedeeld, glad	Op eiken twijgjes, eikels enz., kelkvormig, langgesteeld.
7	Lachnea brunnea Fuckel	Bleek roodbruin - 6	Epsen Bosch '37-'39	Elliptisch, 20-24 x 12-14 glad	Op brandplekjes, spaarzaam bruin behaard. Par. boven verbreed tot 9 μ
8	Pseudoplectania nigrella (Pers.) Fuckel	Blauwachtig-zwart - 15	Mook, Plasmolen, Mei '38, April '40, Mrt '41	Rond, (10)-11-12-(13) glad	Op talud v.e. hollen weg tusschen mos, onder coniferen. Kortgesteeld. Jonge exemplaren als lak glanzend. Oudere exemplaren dof. Buitenzijde viltig, bruinzwart behaard. Par. onderaan vertakt, boven verdikt.

9	<i>Sclerotinia Candolleana</i> Lév.	Geelbruin – 4	Mook, Plasmolen, Sept. '39	Ell.-iets spoelvormig, 7-8 x 2,5-3,5, glad	Gesteeld, st. lg 4-10 mm. Op twijgjes en blad van eiken in rotting.
10	<i>Sclerotinia pseudotuberosa</i> Rehm	Kaneelbruin - 7	Op vele plaatsen in den herfst	Langw.-spoelvormig, 18-24 x 4-5 glad	Gesteeld, st. lg 0,5-3 cm, op rottende eikels. Par. dun, boven verdikt.

KLEINE BLEEKE DISCO'S DER NEDERLANDSCHE FLORA

1	<i>Lachnea albo-badia</i> Saut.	Blauwig-wit – 4	Doetinchem, Slangenborg Aug '38	Breed elliptisch, 21-24 x 15, glad	Roodbruin behaard. Par. verdikt. Op kaal, vochtig slootalud.
2	<i>Patella albospadicea</i> Gréville (sensu Seaver)	Grauwig-wit – 6	Kootwijk (Staatsbos-schen) Aug '37	Elliptisch, iets spoelvormig, 21-23 x 10-12, glad	Geelbruin behaard. Par. iets verdikt tot 3 µ. Op brandplekje.
3	<i>Lachnea hemisphaerica</i> Wigg.	Grauwig-geelachtig of blauwig-wit, - 20	Overal, herfst	Elliptisch, 18-25 x 12-14, iets ruw	Bruin behaard, vooral in dennenbosschen. Par. verdikt.
4	<i>Lachnea gregaria</i> Rehm	Grauw wit – 5	Mook, Plasmolen en elders, herfst	Elliptisch, 18-24 x 8-9, ten slotte iets ruw	Dicht bruin behaard, in karresporen enz., van boschpaden, zéér dicht op elkaar gedrongen. Par. iets verdikt.
5	<i>Peziza Gerardi</i> Cooke (syn. <i>Gal.nia iomella</i> Boud.)	Bleek-paarsig – 7	Doetinchem, Slangenborg, Sept '35	Spits-spoelvormig, 24-30 x 9-11, glad	Kortgesteeld, tusschen mos op slootalud. Par. vol druppels, iets verdikt.
6	<i>Ombrophila Bataillei</i> Boud. (zie B.S.M. Tome XXXIII 1917)	Ivoorkleurig – licht waskleurig – 15	Mook, St.Jansberg en Hellekuil, Mei '37, '39, '40	Langw.-elliptisch-spoelvormig, 12-14 x 2-3,5 glad	Kortgesteeld, kussenvormig. Op beukvruchten, eikels, takjes, enz. Par. weinig verdikt.
7	<i>Ombrophila clavus</i> Boud.	Geelachtig-wit – 10	Mook, Plasmolen, Hellekuil etc. Mei '37-40	Ell.-spoelvormig, 9-12 x 2,5-4	Vrij lang gesteeld, kussenvormig. Par. verdikt. Op plantendeelen in het water.
8	<i>Helotium longisporum</i> Schweers nov.spec.	Ivoorwit-groenig crème – 4	Mook, Plasmolen, Hellekuil Sept. '37 en '38, Middachten, herfst '40	Langw.-cilindrisch tot spoelvormig, 25-38 x 3-6	Op rottende plantenstengels, bladeren en hout. Par. weinig verdikt. Zeer kort gesteeld.
9	<i>Cyathicula Marchantiae</i> (Somm.) Sacc. (subgenus <i>Peristomialis</i> Phill.)	Wit, crème, lichtoker – 4	Mook, Plasmolen Juni-Aug. '40	Langw.-elliptisch 8-10 x 2,5-4 glad, ongelijk	Met getanden rand, ongesteeld. Op <i>Marchantia polymorpha</i> (Levermos). Par. dun, vertakt.
10	<i>Cyathicula lepidula</i> March. (subgenus <i>Peristomialis</i> Phill.)	Blauwig wit – 4	Mook, Plasmolen, Hellekuil, Zomer 1940	Elliptisch, 10-12 x 3-5	Met getanden rand. Op humus in loofbosch (wellicht op faeces). Par. vertakt.
11	<i>Lachnum crystallinum</i> Fuckel	Wit-crème – 1,5	Nijmegen, Hatertsche broek, Juni '40	Langw.-spoelvormig, 8-10 x 1-2 glad, 2-rijig.	Kortgesteeld, behaard. Par. lancetvormig spits. Haren glanzend verdikt.

Naschrift. Naar ik hoop zullen deze tabellen kunnen dienen voor eene voorloopige determinatie onzer kleinere Disco's en den lezers van *Fungus* eene opwekking geven tot beoefening der studie hiervan. Ik houd mij voor toezending van vondsten aanbevolen.

S.

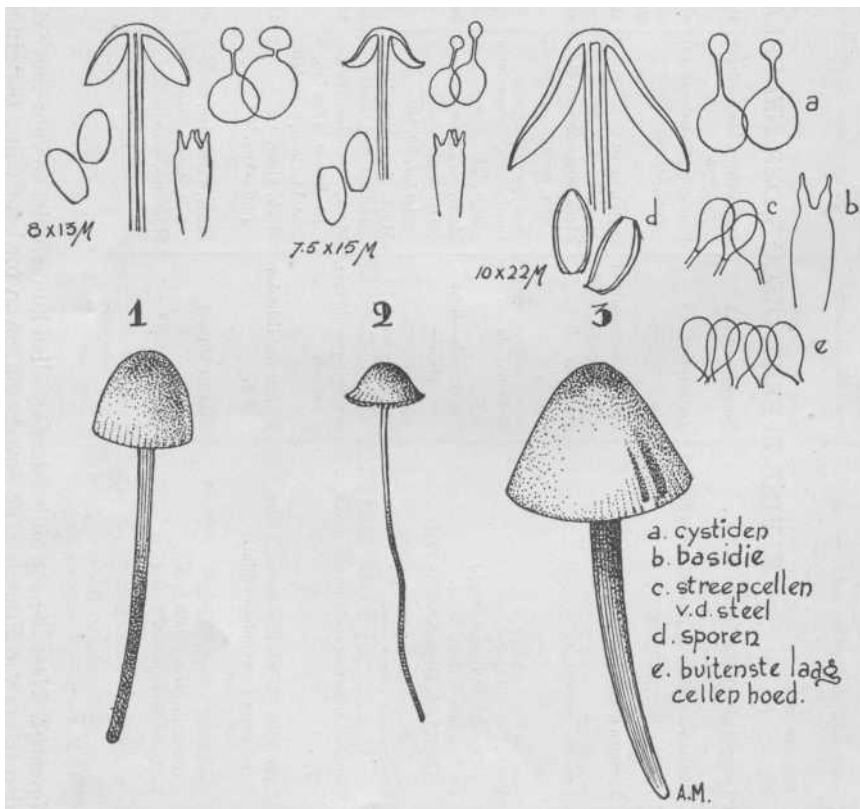
EEN GEHEEL GEWOON PADDESTOELTJE

Met een bijzonder ontzag lees ik altijd de opsomming van vondsten, waar onze geroutineerde leden ons aankomertjes bij tijd en wijle op vergasten. Louter verschijningen, die een gewoon sterveling niet of nooit tegen komt, die hij zelfs in Ricken en Rea niet genoteerd vindt!

Ook de meer uitvoerige uitweidingen over *Russula's*, *Inocybe's* en wat dies meer zij, vervullen ons (ik weet, dat ik namens meerderen spreek) met dankbaarheid en eerbiedige bewondering. Zoodra ik deze getuigenissen van een rijke mycologische ervaring in *Fungus* tegenkom, neem ik m'n dierbare handboeken en vulpen ter hand, en breng onverwijld de noodige correcties aan, tegelijk de stille hoop koesterend, dat deze doorwrochte werken later meer op zullen brengen.

Tegelijkertijd houd ik mij, in afwachting van de dingen, die komen zullen, bezig met de befaamde eerste 400, die dikwijls al lastig genoeg zijn. Niemand zal het mij dus kwalijk nemen, als ik de aandacht vestig op een heel gewoon paddestoeltje en wel *Galera pygmaeoaffinis*, of, zoals het tegenwoordig heet, *Conocybe Rickeni*.

Ik had in de voorbijgegane ongewoon strenge winter „Le genre *Galera*”



lera" van Kühner aangeschaft, en popelde van verlangen, daarmee aan het werk te gaan. De gelegenheid deed zich in April al voor, toen ik in een greppel een paar vuilbruine Galera's vond; geheel naar de aanwijzingen van Kühner werkend, kwam ik door vorm van hoedcellen, afwezigheid van cystiden op de steel, vorm van sporen en cystiden etc. op Conocybe Rickeni, en wel de 4-sporige vorm.

Eerlijk gezegd viel me dat wel een beetje tegen, want ik meende de onderhavige soort goed te kennen; de hoedkleur en de bijna streeploze steel had me echter iets anders doen verwachten.

In Juni vond ik in m'n tuin enige weken achter elkaar kleine vuilbruine Galera's, over de hoed gemeten 16 mm, en stomp kegelvormig, in tegenstelling met de vorige, die bij een hoogte van 13 mm een diameter hadden van 13 mm. Ook dit bleek weer een 4-sporige vorm van Conocybe Rickeni te zijn.

Eind Juni vond ik in een bloembed in de tuin van Museum "Grensland" groepjes van een forse Galera soort. De hoeden waren lichtgeel-bruin met wat waterige vlekken, de stelen duidelijk over de gehele lengte gestreept.

Weken de 2 eerste vondsten in habitus sterk van elkaar af, de laatste geleek totaal niet op de 2 eerste, doch was ook Conocybe Rickeni en wel de 2-sporige vorm! Hiermede was het aantal vermommingsen nog niet uitgeput, want 15 Juli vond ik op dezelfde plaats Galera's met een diep paarsbruine hoedkleur, lamellen oranjebruin, steel vleeskleurig en gestreept.

Hoewel gewaarschuwd door de gestreepte steel, was de kleur zo onge- woon, dat ik mij mikroskopisch zekerheid wilde verschaffen. Het onderzoek wees uit 4-sporige vorm van Conocybe Rickeni; ik vond dus 3 x de 4-sporige vorm tegen 1 x de 2-sporige.

Daarna heb ik talrijke malen de 4-sporige vorm gevonden, vooral in grasvelden, de 2-sporige vorm niet.

Ik had deze ook nooit eerder gezien; kent men deze eenmaal, dan kan men gemakkelijk aan de habitus zien of men met de 2- of 4-sporige vorm te doen heeft. Het frequent zijn van de 4-sporige vorm is merkwaardig, omdat Kühner dit juist van de 2-sporige vorm aangeeft.

De 2-sporige vorm, die ik aantrof, komt goed overeen met de vorm van Conocybe Rickeni, die Lange „Galera bispora" noemt, en niet in grasvelden voorkomt. De 2de, zeer kleine vorm, treft men veelvuldig aan in dikwijls geknipte gazons.

Mikroskopisch is Conocybe Rickeni de eenvoudigste uit de zo interessante Conocybe en Galerina-groep. Alleen de 2- en de 4-sporigheid kan iemand parten spelen. Typisch zijn de grote sporen van de 2-sporige vorm, nl. 10 x 22 μ tegen 8 x 12—15 μ van de 4-sporige. De strepen op de steel worden gevormd door rijen peervormige cellen, men verwarre ze niet met cystiden, die b.v. de strepen vormen op de bovenste helft van de steel van Galerina badipes. Eigenaardig is, dat Kühner in zijn monographie hierover niets zegt, terwijl hij toch uitvoerig aangeeft of de steel al dan niet met cystiden bezet is. De bijgevoegde schematische tekeningen mogen een langere beschrijving van de mikroskopische kenmerken vervangen, en een opwekking zijn om deze aardige groep eens uit te pluizen.

Enschede.

A. MIDDELHOEK.

DE OLIEBOLZWAM (RHIZINA INFLATA SCHFF.)

Op een van mijn omzwervingen op het landgoed Ockenburgh, gelegen tusschen Loosduinen en Kijkduin onder den rook van Den Haag, vond ik in den nazomer van 1940 aan den rand van het dennenbosch eenige tientallen exemplaren van een vreemdsoortig gewas, dat ik nauwelijks voor een vertegenwoordiger uit het rijk der Fungi zou hebben gehouden. Mijn belangstelling was onmiddellijk gaande gemaakt en eenige exemplaren werden veilig opgeborgen en mee naar huis genomen om te worden gedetermineerd. De determinatie gaf als uitkomst: *Rhizina inflata*, een niet veel voorkomende zwam, die in het Hollandsch kernachtig Oliebolzwam wordt genoemd. Alle groeistadia van deze merkwaardige Ascomycete waren op het terrein aanwezig. De jonge en nog ronde exemplaren – ik vond ze

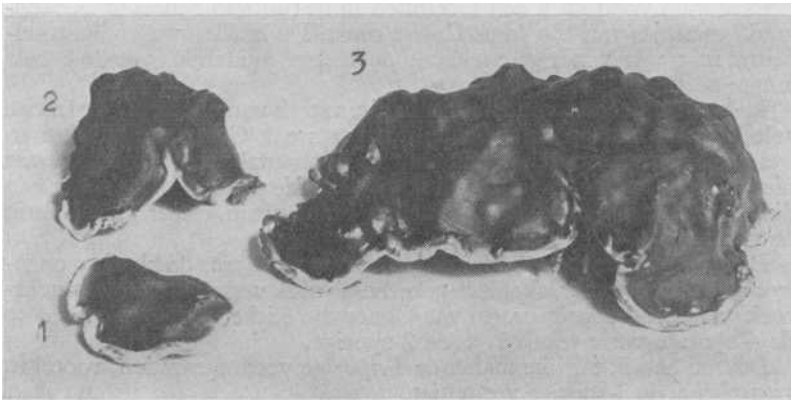


foto J. A. Weverling

ter grootte van een gulden — lagen plat op het naaldentapijt gedrukt en lieten nog niets vermoeden van de grillige vormen, welke ze bij hun verderen groei zouden gaan aannemen, wanneer ze zich ontwikkelen tot in de lengte gerekte, bultige en opgeblazen vruchtlichamen, welke uiterlijk inderdaad veel gelijkenis toonen met de eerste nog niet heelemaal goed uitgevallen producten van de smakelijke eigen gebakken Oudejaarsavond-lekkernij.

De zwam is dunvleezig en zeer bros, mooi kastanjebruin gekleurd en afgezoomd met een helder geel-wit randje. Tijdens den groei neemt zij de dennennaalden, welke haar in den weg mochten treden, eenvoudig in zich op, zoodat zij dan een min of meer egelachtig aanzien krijgt. Nemen we de zwam voorzichtig in de hand, dan blijkt het opgeblazen ding geheel hol te zijn en als het ware een omgekeerde kom te vormen, die met fijne wortelachtige strengen, welke van het plafond afhangen, in den grond bevestigd is. Bij het ouder worden verdwijnt het kokette geel-witte zoompje en krijgt de zwam het uiterlijk van een gedeukt en doorgeroest oud blik, waarvan men op het eerste gezicht niet zou zeggen, dat het weder een van die wonderlijke levensvormen is, die de Natuur ons in haar onuitputtelijken rijkdom zoo vaak te zien

geeft.

Uit een boschbouwkundig oogpunt kan onze Oliebolzwam helaas niet op een gunstige reputatie bogen. Zij wordt een parasiet genoemd, die de wortels der dennen aantast en tot afsterven brengt.

De hierbij gereproduceerde foto toont de zwam in eenige van haar ontwikkelingsstadia: 1) zeer jong met nog platten vorm, 2) de zwelling begint zich al duidelijk te toonen, 3) volwassen exemplaar (let op eenige afhangende „wortels”, die nog juist in het midden te zien zijn).

Aandacht verdient nog, dat de door mij op Ockenburgh gevonden exemplaren van *Rhizina inflata* niet op een brandplek groeiden, waaraan deze zwam, naar in de literatuur wordt vermeld, de voorkeur geeft. *Den Haag.* J.

WAARNEMINGEN

9. Het was nog slechts kort na de koude dagen, nl. 27 Maart 1940, toen een van onze dierbaren uit Ginneken thuis kwam met een doos vol *Psilocybe physaloides*, die daar volgens vindster in massa's stonden tusschen mos.

Op 21 April kwamen een paar andere zwervers uit ons gezin van Oostvoorne terug met verscheidene vingerhoedjes, t.w. *Verpa digitaliformis*. Later werden deze aardige dingetjes nog eens gevonden in de duinen bij Scheveningen. Ze schenen voorjaar 1940 nogal roerig te zijn. Of was het vinden telkens toeval ?

Gedurende de zomermaanden weinig gevonden en zelfs van Lunteren 14—21 September, waarvan we ons veel hadden voorgesteld, bleken de verwachtingen te hoog gespannen. Slechts 62 soorten konden we op naam stellen. Verwonderlijk veel *Lactarius turpis*. Welke kant we ook uitgingen, steeds maar weer deze zwartgroene. Die kennen we nu!

Een aangename afwisseling naast deze melkzwam vormde *Lactarius glycosmus*, de heerlijk naar cocosnoot ruikende. We lagen soms met ons allen te snuffelen op den grond.

Hypholoma epixanthum, die we jaren geleden veel vonden in een bepaald dennenboschje in Meijndel, was hier ook present.

Bij de Doesburgsche molen, tusschen Lunteren en Ede, vonden we een klein, zwart kluietje, (Verpa-vormig) slechts enkele mm groot, met een steeltje van 2—3 cm, dat ik niet thuis kon brengen. Enkele van deze prulletjes, opgezonden naar de Veye, waren reeds te zeer verdroogd om nog resultaat af te kunnen werpen.

Op 6 October leverde Raaphorst ons, naast een paar halfvergane vruchtlichamen van *Boletus rhodoxanthus*, een aantal van de mooie muiskgrijs-met-staalblauwe *Leptonia lampropus*. Voorts een bundeltje van de zoo moeilijk te vinden *Sclerotinia pseudotuberosa* op het vleesch van een eikel. Een oude beuk vergastte ons, behalve op *Armillaria mucida*, op de oranje aderzwam, *Phlebia aurantiaca* en de kleine, met zwarte jam gevulde, bloempotjes van *Bulgaria inquinans*.

In Meijndel vonden we op 13 October 61 soorten, waaronder de kleverige *Limacium limacinum* en het melkzwammetje met het donkere bultje, *Lactarius mitissimus*. Met de Amanieten was het treurig gesteld; een enkele kreupele pantherina en een paar slappe phalloïdes en mappa.

De laatste uitval, op 20 October betref het landgoed Duijnrell, waar we 66 soorten opduikelden. *Tricholoma aurantium* was er weer in grooten getale. Zijn broertje *equestre* stond er zoo veelvuldig, dat verscheidene der excursisten met kilo's van deze stevige paddestoel naar huis gingen. *Mycena epipterygioides*, *Crepidotus mollis* en het aardige paarse knoopje *Coryne sarcoides* waren ook van de partij.

Het was, al-met-al, toch weer de moeite waard.

Rijswijk.

R. KLEIN.

10. Naar aanleiding van het artikel over *Pl. petaloides* (Bull.) Fr. van ons medelid v. d. Lek zij nog vermeld, dat ik deze soort heb gevonden in den herfst van '39 op afval van beukenhout op de Mookerheide. Talrijke ex. in twee vormen, bleek okerkleurig en olijfbruin. In bundels, dicht op elkaar



foto Schweers

Bovenaan: *Pluteus patricius* Schulz sensu Rea.

(is een vorm van *Pluteus cervinus* (Schaeff) Fr.)

Onderaan: *Pleurotus petaloides* (Bull) Fr.

gedrongen. Maximum hoogte 12 cm. Spatelvormig of peperhuisvormig ingerold. Zéér typisch (zie foto onderaan).

De door mij op een beukenstomp op Twickel gevonden en vroeger vermelde soort was abusievelijk gedetermineerd en was inderdaad *Pleurotus auriscalpum* MAIRE. Deze is kleiner en geelwit van kleur, doch heeft soortgelijke cystiden, die echter typisch gepruikt zijn.

11. Ons medelid de Heer Verschuere te Roermond heeft *Ripartites tricholoma* aangetroffen eveneens in de buurt van *Marasmius confluens*. Dit is de vierde constateering in '40. Laten wij in '41 hiernaar eens goed uitkijken!

12. De naar gal smakende en naar meel riekende *Clitocybe pachyphylla* Fr. (in den zin van Ricken) is volgens mijne diverse vondsten een bewoner van zanderige walletjes in het dennenbosch en bij heide. Het centrum is vaak vlokkelig-ruw, de lamellen zijn dik (vandaar de soortnaam) en buikig, soms driehoekig. Macroscopisch is deze zwam dus reeds te herkennen en dit vormt een der prettige uitzonderingen bij de trechterzwammen.

Nijmegen.

A. C. S. SCHWEERS.

13. Elk najaar wordt er op onze U.L.O.-school een paddestoelenwedstrijd gehouden. Alle soorten, die gevonden zijn, worden met de zeer gewaardeerde en onmisbare hulp van den heer Swanenburg de Veye zorgvuldig voorzien van een kaartje met de juiste naam en dan uitgesteld in een leeg lokaal. Het prijsje voor de zeldzaamste soort wordt haast altijd behaald door de gelukkige vinder van *Rhodotus palmatus*. In de laatste jaren zijn hier vier vindplaatsen bekend geworden, alle aan paaltjes. De kleur van de zwam is rose en doet denken aan marsepein, terwijl geur en kleur volgens een der leerlingen, het dochtertje van een kapper, herinnert aan de zeepsoort „Rozen uit het Zuiden". De sporen zijn wit-rose. Bij vochtig weer is de hoed slijmerig en soms zit er aan de steel een donker oranje gekleurde stof. — Op de mooiste vindplaats trof ik hem aan op drie paaltjes met respectievelijk 8, 4 en 3 exemplaren. Zijn er ook streken in ons land, waar *Rhodotus palmatus* niet zeldzaam is?

Wildervank.

W. SMITH.

14. In 't Januari-nummer '41 schreef ons medelid W. J. Smits over *Thelephora Sowerbii* B. en Br. Ik vond deze zwam in 1932 in Heeze, in een denneboschje. Een konijnenhol was, zoover men kon zien, er prachtig mede behangen. Ik kon het ding toen nog niet thuisbrengen en bracht het gedroogd mede op de volgende vergadering, waar vriend Schweers me direct de naam gaf. Nu, in 1941, heb ik nog steeds in goeden staat de gedroogde exemplaren.

Den Haag.

SUZE DE LINT.

15. In aansluiting op een kort bericht van Ir. Schweers in *Fungus*, 12e jaargang, no. 2, p. 30, over het voorkomen van exemplaren van de aaskever *Oeceoptoma thoracica* L. op resten van rottende stinkzwammen, kan ik U mededeelen, dat ik in mijn collectie bezit een aantal exemplaren (♂ en ♀) van dezelfde kever eveneens op stinkzwammen (*Ithyphallus impudicus*) verzameld. Zij werden gevonden te Hulshorst (Gld.) door den heer B. J. D. Meeuse in Augustus 1939. In tegenstelling met de dieren van den heer Schweers kwamen deze exemplaren niet uitsluitend op de resten van rottende stinkzwammen voor, doch ook op verschere exemplaren. Everts in zijn *Coleoptera Neerlandica III* vermeldt de soort o.a. van rottende paddestoelen.

Oegstgeest.

S. J. VAN OOSTSTROOM.

VRAGENLIJST OVER FUNGILORE

De Heer H. Kleijn te Amsterdam is bezig met een onderzoek naar de rol, die de paddestoelen spelen in het volksgeloof en de geneeskunst. Daar op dit gebied van de Volkskunde nog weinig onderzoeken zijn gedaan, wordt hierbij Uw medewerking ingeroepen, welke zeer op prijs zal worden gesteld. Een korte inleiding verduidelijkt het doel van deze enquête.

Wat folklore beteekent en wat er mee bedoeld wordt, is algemeen bekend. Ook de benaming plantlore vindt de laatste jaren meer en meer ingang. Deze houdt zich bezig met de rol, die de planten in het volksgeloof in de geneeskunst vervuld hebben. Een speciale tak van de plantlore is de fungilore, die zich uitsluitend beweegt op het terrein van de paddestoelen. In tegenstelling met het buitenland is hier te lande over deze groep (Fungi) van het plantenrijk nog maar weinig opgeteekend. Daarom wil dit onderzoek zich tot deze groep bepalen.

De vragenlijst is verdeeld in twee groepen. De eerste omvat vragen, betrekking hebbende op alles wat op eenigerlei wijze met paddestoelen te maken heeft; de tweede stelt vragen omtrent een achttal met name genoemde paddestoelen. Deze laatste vragen zullen door vele medewerkers niet beantwoord kunnen worden, omdat bedoelde zwammen in hun omgeving niet voorkomen.

Antwoorden op de hierna volgende vragen worden gaarne ingewacht bij den heer H. Kleijn, Noorder Amstellaan 83, Amsterdam-Z.

1. Is U voor paddestoel of zwam een andere naam bekend ? 2. Wordt tusschen paddestoel en zwam onderscheid gemaakt? a. Paddestoel groeit op den grond. b. Zwam groeit op een boom. 3. Op welke manier onderscheidt men giftige van eetbare soorten en welke hulpmiddelen worden hiervoor aangewend? 4. Is U een zegswijze bekend (in spreekwoorden, versjes, overleveringen), waarin de naam paddestoel of zwam wordt genoemd? 5. Spelen paddestoelen in het volksgeloof nog een rol ? (B.v. voor bepaalde uren niet plukken. Fungilore in den meest uitgebreiden zin.) 6. Worden paddestoelen nog gebruikt in de volksgeneeskunst, hetzij voor mensch of dier? (B.v. worden stuifzwammen nog gebruikt voor bloedstelping ?) Zoo ja, op welke wijze ? Indien niet zoo, was dit vroeger wel het geval ? Sinds wanneer is het niet meer in zwang ? 7. Heeft men een verklaring voor het ontstaan van heksenkringen (in een kring groeiende paddestoelen) ? 8. Wordt er verband gelegd tusschen onweer (donder) en het verschijnen van paddestoelen ? 9. Worden in Uw omgeving paddestoelen verzameld om gegeten of verkocht te worden? Welke soorten zijn U bekend? 10. Zijn U plaatselijke namen voor bepaalde paddestoelen bekend ? 11. Is U nog iets bekend, dat niet in bovenstaande vragen is vermeld? 12. Vliegenschwam: Amanita muscaria L. Bekende paddestoel met rooden hoed waarop witte plakjes, ring om den steel en knolvormige voet, groeit speciaal bij berken en dennen. Is U een plaatselijke naam bekend? Wordt deze paddestoel nog voor het vangen van vliegen gebruikt? Zie Verkade's Album Paddestoelen No.

In oude en nieuwe literatuur wordt dikwijls een en ander verhaald over paddestoelen. Aangezien het voor den heer Kleijn niet doenlijk is alles zelf door te werken, wordt den medewerker verzocht, voor zoover hem dit bekend is, de titel en de bladzijde op te geven, waarin een gedicht of een gedeelte over paddestoelen voorkomt.

B. 13. Parasolzwam: *Lepiota procera* Scop. Groote plaatjeszwam met bruinachtige schubben op den hoed, ring om den steel, knolvormige voet. In jongen toestand is de hoed nog niet uitgespreid, maar heeft een ronde, knotsvormige gedaante. Algemeen langs wegen en in tuinen. Is U een plaatselijke naam bekend? Zie Verkade's Album Paddestoelen No. A. 14. Hanekam; dooierzam: *Cantharellus cibarius* Fr. De geheele paddestoel heeft een dooi- of bleekgele kleur. De dikke plaatjes loopen op den steel af. Eenigszins peperachtige smaak. Is U een plaatselijke naam bekend? Zie Verkade's Album Paddestoelen No. 52. 15. Eekhoortjesbrood: *Boletus edulis*. Bull. Groote vlezige gaatjeszwam, bovenkant van den hoed licht tot donkerbruin, dikke buikige steel met een witachtig adernet bedekt. Algemeen in bosschen en langs wegen. Is U een plaatselijke naam bekend? Zie Verkade's Album Paddestoelen No. 39. 16. Vuurzwam: *Polyporus ignarius* L. Ook wel genoemd Valsche tonderzwam: *Fomes ignarius*. Houtige hoefvormige zwam, welke meerdere jaren oud wordt, daar elk jaar een nieuwe buisjeslaag tegen de onderzijde wordt aangezet. Onderzijde met vele kleine gaatjes, lichtgrijs tot kaneelkleurig. Veel op wilgen en abeelen. Is U een plaatselijke naam bekend? Wordt deze zwam nog gebruikt om vuur aan te houden? Is U nog iets bekend omtrent de echte tonder? Is deze nog in gebruik? Zie Verkade's Album Paddestoelen No. 69. 17. Elfenbankjes: *Polyporus versicolor* L. Algemeene gaatjeszwam, op allerlei stammen en stronken, hoed fraai met banden (bruin, blauwachtig zwart) geteekend, meerdere exemplaren bij elkaar. Bovenkant zijig glanzend. Is U een plaatselijke naam bekend? Zie Verkade's Album Paddestoelen No. 16. 18. Reuzenbovist: *Bovista gigantea* Batsch. Veel op weilanden, wit ballonvormig, kan zeer groote afmetingen (tot 40 cm) aannemen. Binnenzijde aanvankelijk wit, bij ouderdom met een bruin groenachtige massa gevuld. Is U een plaatselijke naam bekend? Wordt deze paddestoel nog in de volksgeneeskunde gebruikt? Zie Verkade's Album Paddestoelen No. E. Ruitjesbovist, welke een aanverwante soort is. 19. Stinkzwam: *Phallus impudicus* L. Deze zwam draagt op den 10—25 cm hoogen steel een vingerhoedvormig kapje. In het beginstadium is dit kapje met groenachtig slijm bedekt, veelal bezet met tientallen aasvliegen, afgekomen op het aasgeurende slijm, dat langzamerhand verdwijnt. Deze zwam ontwikkelt zich onder den grond als een wit ei, het zgn. duivels- of heksenei. Is U een plaatselijke naam bekend: a. voor de zwam, b. voor het jonge stadium (het ei)? Zie Verkade's Album Paddestoelen No. 92.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Het adres van de secretaresse zal met ingang van 1 Mei a.s. worden: *de Lairessestraat 40, Amsterdam-Z.*

Het vereenigingsjaar loopt van 1 Juli tot 1 Juli. Bedanken voor het lidmaatschap moet dus vóór 1 Juli geschieden, anders is men de contributie voor het volgende vereenigingsjaar nog schuldig.

De contributie van de N. M. V. bedraagt f 5.—, voor huisgenoot-leden f 2.50. Deze laatste ontvangen geen exemplaar van *Fungus*.

Willen de leden eens nagaan, of hun naam en adres in de ledenlijst goed zijn weergegeven?

FINANCIEEL OVERZICHT VEREENIGINGSJAAR 1939/1940

<i>Ontvangsten</i>		<i>Uitgaven</i>	
1 Batig Saldo 1938/39	f 248.06	1 Lidmaatschappen	- 10.—
2 Contributies . . .	- 780.75	2 Bibliotheek . . .	- 127.87
3 Rente	- 89.14	3 Periodieken . . .	- 460.19
4 Uitgaven (verkocht)	- 18.43	4 Bestuursonkosten	- 103.29
		5 Diversen	- 35.20
		6 Coolfonds . . .	- 50.—
		7 Brakmanfonds	- 39.84
		8 Batig Saldo . . .	- 309.99
	f 1136.38		f 1136.38

In 't Coolfonds, dat uitgeput was, is weer opnieuw f 50,— gestort.
(Zie uitgaven boven).

Het Tentoonstellingsfonds bedraagt f 38.27.

Het Brakmanfonds bestaat uit 2 aandeelen Ned. Staatsschuld, totaal f 2000.—, waarvan de aankoopwaarde is f 1960.16, benevens het verschil f 39.84 op de Rijksgiro. (Zie uitgaven boven).

De penningmeester,
J. R. MÜLLER.

VAN DEN REDACTEUR

Dank aan alle medewerkers voor hun bijdragen. De rubriek „Waarnemingen” heeft al eenige extra-pennen in beweging gebracht, maar de bijdragen daarvoor moeten toch nog veel rijkelijker gaan vloeien! De meesten van U zullen zich toch nog wel iets uit het vorige paddestoelen-seizoen herinneren, dat de moeite van het mededelen waard is. En houdt er nu reeds met het oog op de komende zwammetijd rekening mede, dat U Uw interessante en aardige belevenissen op mycologisch gebied minstens tot een „waarneming” verwerkt!

Mag ik bijdragen voor het Mei-nummer vóór de eerste van die maand tegemoet zien?
DE VEYE.

INHOUD

	blz.
Ledenlijst	33
Enkele merkwaardige parasieten van paddestoelen door E. M. van Zinderen Bakker	39
Kleine gele en roode Disco's der Nederlandsche Flora door A.C.S. Schweers	42—43
Een heel gewoon paddestoeltje door A. Middelhoek	44
De oliebolzwam (Rhizina inflata) door J. A. Weverling	46
Waarnemingen	47
Vragenlijst over Fungilore door H. Kleijn	50
Bestuursmededeelingen	51
Van den redacteur	52